

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ τῶν Ἠθικῶν ἀρχῶν.

"Οτι πρώτη ἀρχὴ εἶναι ὁ Θεός.

Ὁ Θεὸς εἶναι ἡ πρώτη καὶ ἀνεξάρτητος δημιουργικὴ αἰτία πάντων τῶν ὄντων· ἐξ αὐτοῦ ἔγειναν τὰ πάντα, καὶ συντηροῦνται καθ' οὗς ἔθετο νόμους εἰς τὴν δημιουργίαν αὐτῶν· εἶναι πανάγαθος, πανάγιος, κριτὴς ἀδέκαστος τῶν λογικῶν αὐτοῦ κτισμάτων. Πρώτη λοιπὸν ἀρχὴ καὶ βάσις τῆς ἠθικότητος τοῦ λογικοῦ τούτου κτίσματος, τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι ὁ Θεός, ὡς πηγὴ ἀέναντος καὶ κανὼν ἄπταιστος πάσης ἀληθείας καὶ ἀγιότητος.

Πολλοὶ ἔλαβον ὡς πρώτην ἀρχὴν τῆς ἠθικότητος τὴν φύσιν αὐτὴν τοῦ ἀνθρώπου. Ἀλλὰ μόνη τοιαύτη ἀρχὴ, ἂν καὶ ὑπάρχῃ τῶντι, εἶναι καθ' ἑαυτὴν ἀτελής καὶ ἐπισφαλής· διότι ὁ ἀνθρώπινος νοὺς εἶναι περιορισμένος· ὑπόκειται εἰς ἀπάτην, σκοτίζεται ὑπὸ τῶν παθῶν ὥστε ἡ ἀνθρωπίνη φύσις καθ' ἑαυτὴν δὲν δύναται νὰ ᾔναι ἄπταιστος ὁδηγὸς καὶ κανὼν ἀσφαλῆς τῆς ἠθικῆς διαγωγῆς τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Θεὸς λοιπὸν πρέπει νὰ θεωρῇται ὡς πρώτη ἀρχὴ καὶ βάσις τῆς ἠθικότητος, τοῦ καλοῦ καὶ κακοῦ. Ἐξενυρε, ἔλεγεν ὁ σοφὸς Βίας, ὅτι τὸ καλόν, ὅπερ ἔπραξας, εἶναι χάρις τοῦ Θεοῦ. Σκιπίων ὁ ἐπονομασθεὶς Ἀφρικανὸς, δὲν ἐπεχείρει οὐδεμίαν ὑπόθεσιν, πρὶν σταθῇ πολλὴν ὥραν πλησίον τοῦ βωμοῦ τοῦ Διὸς, ἐπικαλούμενος τὴν θείαν σοφίαν καὶ ἐμπνευσιν ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς πατρίδος αὐτοῦ. Ὁ Κικέρων, δημηγορῶν κατὰ τοῦ Σύλλα, ὡμολόγει παρρησίᾳ, ὅτι θεόθεν ἐνεπνεύσθη νὰ σώσῃ τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἐπικραμένου κινδύνου ἐκ τῆς συνωμοσίας τοῦ Κατιλίνα· Ὑμεῖς, λέγει, ἀθάνατοι θεοί, Ὑμεῖς βεβαίως ἀνεφλέξατε τὴν ψυχὴν μου μετὰ τὸν ζήλον τοῦ νὰ σώσω τὴν πατρίδα μου. Ὑμεῖς μὲ ἐκάμετε νὰ λησμορήσω πᾶσαν ἄλλην ἰδέαν, καὶ νὰ μὴ συλλογίζομαι ἄλλο παρὰ τὴν κοινὴν σωτηρίαν. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς πλάνης καὶ συγχύσεως τοῦ νοός μου, Ὑμεῖς ἐφωτίσατε τὴν ψυχὴν μου μετὰ τὸ θεῖον ὕμῳ φῶς. Ὑμέτερον ἔργον ἐστά-